

VOORSTEL

zaaknummer: 1041986
afdelingsnaam: B&O
steller: Olaf van Strien
telefoonnummer: 035 629 2782
onderwerp: Verordening Wet Inburgering 2022

Voorstel

1. De Verordening inburgering gemeente Hilversum 2022 vast te stellen en toe te voegen aan het normenkader voor de rechtmatigheid.

Titel	Toelichting	BEELD- EN OORDEELS- VORMING	BESLUITVORMING
Beeldvormende sessie Wet Inburgering	<i>Op dit moment praten we de raad informeel bij over de wijze waarop gemeente Hilversum zich voorbereid op de WIB</i>	<i>15 april 2021 (alleen beeldvorming)</i>	<i>nvt</i>
Verordening inburgering gemeente Hilversum	<i>Dit betreft de verordening die gemeente Hilversum toe gaat passen bij de uitvoering van de WIB 2022</i>	<i>29 september 2021 commissie Zorg en Samenleving</i>	<i>Raad 6 oktober. 2021</i>
Programmabegroting	<i>Gemeente Hilversum ontvangt van het rijk budgetten om de WIB uit te voeren. Het college doet in de programmabegroting 2022 voorstellen om deze in te zetten</i>	<i>3 november 2022 gezamenlijke commissie Begroting</i>	<i>Raad begroting 10 november</i>

Samenvatting

Het inburgeringsstelsel in Nederland gaat volgens planning vanaf 1 januari 2022 drastisch op de schop met een nieuwe Inburgeringswet. Nieuwkomers moeten sneller aan het werk kunnen gaan en ondertussen de taal leren. Met de nieuwe inburgeringswet krijgen gemeenten geen wettelijke verplichting om een verordening vast te stellen. Wij stellen voor dat wel te doen omdat de verordening goede handvatten biedt bij de uitvoering van de wet en de regelgeving die daaruit volgt. Het geeft statushouders, medewerkers van onze organisatie en ook de gemeenteraad meer duidelijkheid over de (wederzijdse) verwachtingen. In de ogen van het college is het gewenst de verordening vast te stellen voor inwerkingtreding van de wet. Het is echter geen wettelijke plicht. De verordening treedt samen met de Inburgeringswet in werking op 1 januari 2022.

Binnen onze organisatie bereiden we ons voor op de regierol zoals die beschreven staat in de verschillende artikelen van de verordening. De verwachting is dat deze voorbereidingen zijn afgerond voordat de inburgeringswet in werking treedt. Met het aannemen van deze verordening zijn geen directe kosten gemoeid. De uitvoering van de wet inburgering zal wel leiden tot extra formatie en uitgaven. Gemeente Hilversum gaat de nieuwe taken in beginsel uitvoeren binnen de beschikbare rijksbudgetten.

Inleiding

Het inburgeringsstelsel in Nederland gaat volgens planning vanaf 1 januari 2022 drastisch op de schop met een nieuwe Inburgeringswet. Nieuwkomers moeten sneller aan het werk kunnen gaan en ondertussen de taal leren. Ook wordt het leenstelsel afgeschaft waarmee nieuwkomers nu nog zelf hun inburgeringscursus inkopen en gaat de regie op inburgering naar gemeenten. Gemeente Hilversum bereidt zich voor op nieuwe wet en de veranderingen die het rijk daarmee voor ogen heeft. Ook in onze eigen praktijk zien we vaak de knelpunten die in het huidige stelsel bestaan. We hebben dan ook de ambitie om nieuwkomers in Hilversum voortaan beter aan te laten sluiten op de samenleving.

Op 27 januari 2021 heeft het college van B&W de leden van de Hilversumse gemeenteraad een Raadsinformatiebrief (<https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=hilversum&id=100447972>) gestuurd over de uitgangspunten en de planning van de voorbereiding op de nieuwe wet. Bij deze voorbereiding hanteert het college de kaders zoals die zijn vastgesteld binnen het sociaal domein.

De gemeenteraad heeft binnen het proces voorafgaand aan de invoering op drie momenten een rol. Het eerste moment in deze voorbereiding betrof een beeldvormende sessie (BVS) die op 15 april 2021 plaats heeft gevonden. De tweede stap bestaat uit het behandelen van de Verordening Wet Inburgering door de Hilversumse gemeenteraad. Dit raadsvoorstel heeft betrekking op die tweede stap. Het derde moment heeft betrekking op het vaststellen van de begroting op 10 november 2021.

Probleemstelling/doel

Met het vaststellen van de verordening zorgen we voor duidelijkheid voor statushouders en medewerkers van onze organisatie

Argumenten

1. Verordening biedt duidelijkheid aan betrokkenen

Met de nieuwe inburgeringswet krijgen gemeenten geen wettelijke verplichting om een verordening vast te stellen. Er zijn ook verschillende gemeenten die geen verordening voorbereiden. Wij stellen voor dat wel te doen omdat de verordening goede handvatten biedt bij de uitvoering van de wet en de regelgeving die daaruit volgt. Het geeft statushouders, medewerkers van onze organisatie en ook de gemeenteraad meer duidelijkheid over de (wederzijdse) verwachtingen.

Omdat het hebben van een verordening voordelen heeft, is er door Divosa ook een modelverordening opgesteld. De bijgevoegde concept verordening is gebaseerd op die modelverordening. Waar de modelverordening gemeenten een aantal opties biedt, zijn deze in deze concept verordening concreet

gemaakt. Dan gaat het onder andere om de gehanteerde termijnen, hoogte van boetes en de taalondersteuning. Onder “kanttekening” staan hierbij de overwegingen vermeld.

Het college wil de inburgering van statushouders voortvarend oppakken en snelheid behouden. Met die gedachte in het achterhoofd hebben we ook de termijnen voor onze organisatie én de statushouders ingericht. We verwachten intensief contact tussen statushouders en hun contactpersonen binnen onze organisatie. Conform artikel 13.2 zijn er minimaal 4 voortgangsgesprekken. Naast deze formele contacten zal er natuurlijk ook informeel contact zijn.

In de verordening zijn ook boetes en kortingen op de uitkering opgenomen. Daar is de werkwijze van de organisatie vanzelfsprekend niet op gericht, maar het is wel nodig instrumenten te hebben voor de gevallen dat het wel aan de orde is.

Kanttekeningen

1. *Communicatie volgens landelijke uitgangspunten*

Bij de toepassing van de verordening hanteren we de landelijk afgestemde uitgangspunten voor communicatie met inburgeringsplichtigen. Dat betekent dat we eenvoudige en duidelijke taal hanteren zodat voor de statushouders begrijpelijk is wat ze moeten doen, vooral op de belangrijke momenten. Ook voor gemeente Hilversum is het tenslotte belangrijk dat de statushouder begrijpt wat er wordt verwacht. Het hanteren van de moedertaal is maatwerk en doen we alleen als dat nodig is. Het is tenslotte juist de bedoeling dat statushouders zo spoedig mogelijk de taal onder de knie krijgen.

2. *Rollen algemeen gehouden*

Vluchtelingenwerk verzorgt momenteel reeds een aantal taken voor de statushouders in gemeente Hilversum. Dan gaat het om het aanbieden van een participatieverklaringstraject (artikel 9) en maatschappelijke begeleiding (artikel 14). Gemeente Hilversum is voornemens deze ook in 2022 en verder te continueren. De verordening is op deze punten bewust algemeen gehouden zodat het in de toekomst wel mogelijk is daarin veranderingen door te voeren zonder de verordening aan te hoeven passen.

3. *Voorbereidingen binnen Hilversum en met de regio lopen*

Binnen onze organisatie bereiden we ons voor op de regierol die onze medewerkers hebben in de richting van statushouders. Deze regierol staat beschreven in de verschillende artikelen van de verordening. De verwachting is dat deze voorbereidingen zijn afgerond voordat de inburgeringswet in werking treedt.

De Module Arbeid en Participatie (artikel 10) gaat gemeente Hilversum zelf vorm geven. Dat gebeurt waarschijnlijk door bij een of meer aanbieders producten en diensten in te kopen. Daarbij zoeken we ook aansluiting bij het bestaande aanbod.

Voor de inburgeringstrajecten (artikel 11 en 12) geldt dat de regio Gooi en Vechtstreek en de regiogemeenten deze gezamenlijk inkopen. Door gezamenlijk in te kopen is het mogelijk om meer trajecten in te kopen zodat het voor statushouders gemakkelijker wordt om snel in te stromen binnen de passende leerroute. Ook verwachten we dat daarmee betere kwaliteitsbewaking en lagere kosten mogelijk zijn.

Financiën, middelen & capaciteit

Met het aannemen van deze verordening zijn geen directe kosten gemoeid. De uitvoering van de wet inburgering zal wel leiden tot extra formatie en uitgaven aan inburgeringstrajecten. Via de algemene uitkering zijn middelen beschikbaar gesteld aan formatie en bedrijfsvoeringskosten.

Daarnaast ontvangt gemeente Hilversum van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een specifieke uitkering voor de inkoop van onder andere inburgeringstrajecten. De hoogte van die uitkering

is nog niet bekend. Vanwege de inwerkingtreding van de Inburgeringswet op 1 januari 2022 is er wel al een inkooptraject gestart. Daarbij zijn de budgetten die we van het ministerie verwachten te ontvangen leidend voor de prijs van de inburgeringstrajecten. In een collegebrief (zie uitvoering) informeert het college de raad over het volledige financiële beeld.

Uitvoering

De verordening wordt gepubliceerd en opgenomen in de daarvoor bedoelde registers.

In het eerste kwartaal van 2022 sturen wij de raad een collegebrief met daarin de eerste ervaringen met de uitvoering van de Wet Inburgering en de toepassing van deze verordening. Dan gaat het bijvoorbeeld om de inkoop van de taaltrajecten, de toereikendheid van het rijksbudget, de werking van ICT-systemen en het aantal ondersteunde statushouders.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

W. Groot, ls.

Ch.B. Aptroot, wnd.

Bijlage(n)

1. Concept Verordening inburgering gemeente Hilversum 2022